

Opinnäytetyö AMK

Konetekniikka/muotoilu

2023

Joonas Susi

Yhteistila opinnäytetyötä tekeville

Opinnäytetyö AMK | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Konetekniikka/Muotoilu

2023 | 29 sivua

Joonas Susi

Yhteistila opinnäytetyötä tekeville

Tämä opinnäytetyö toteutettiin Turun ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä. Työn tarkoituksena oli selvittää keinoja valmistumisen nopeuttamiseksi. Lähtökohtana oli löytää tila ja toimintatapoja, joiden avulla opinnäytetyön teko helpottuisi. Lisäksi ajatuksena oli lisätä yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta opintojen viimeiseen vaiheeseen.

Aluksi työtä varten kerättiin jo olemassa olevaa tietoa aiheesta. Keskeisiksi teemoiksi valmistumisen esteenä nousivat opiskelijoiden kokemukset tuutoroinnista, COVID-pandemian vaikutuksista, työn ja koulun yhdistämisestä sekä opinnäytetyön haasteista. Tuutorointi koettiin yleisesti positiivisena ja sen toivottiin jatkuvan myös opintojen myöhemmissä vaiheissa. Pandemiasta aiheutunut etätyöskentely lisäsi yksinäisyyttä ja opintojen kuormittavuutta. Kuormitusta olivat nostaneet myös opintotukien vähennykset ja opintolainan suurempi painotus, joka ajoi opiskelijat töihin opintojen ohella. Nämä asiat taustavaikuttajana yhdessä opinnäytetyön aloituksen vaikeuden ja ohjauksen niukkuuden kanssa viivästyttivät valmistumista eniten.

Suunnitelmaa varten selvitettiin sopivaa tilaa Turun AMK:n Kupittaaan kampukselta, jonka voisi pyhittää opinnäytetyön tekijöitä varten. Tilaan suunniteltiin sisustus ja toiminnot yhteisöllisyys edellä tukemaan valmistumisprosessia. Toteutunut tilasuunnitelma voisi toimia sisustuksen pohjana varsinaiselle tilalle projektin edetessä. Esitetyt toimintaehdotukset nojaavat vahvasti vertaistuen voimaan ja jaetun ohjauksen mahdollisiin etuihin.

Asiasanat:

tilasuunnittelu, valmistuminen, vertaistuki, yhteisöllisyys

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Mechanical engineering/Design

2023 | 29 pages

Joonas Susi

Shared space for students working on a thesis

This thesis was carried out in cooperation with Turku University of Applied Sciences. The purpose of the work was to find out ways to speed up the graduation. The starting point was to find a space and methods of operation that would make it easier to work on the thesis. In addition, the idea was to increase the sense of community and cohesion in the last phase of the studies.

Initially, existing studies on the subject were collected for the work. The students' experiences with tutoring, the effects of the COVID, combining of work and school, and the challenges of the thesis emerged as central themes as an obstacle to graduation. In general tutoring was perceived as a positive asset and it was hoped that it would continue through the later stages of the studies as well. Remote working caused by the pandemic increased loneliness and the workload of studies. The burden had also been increased by the reductions in study grants and the greater emphasis on student loans, which drove students to work alongside their studies. These factors, together with the difficulty of starting the thesis and the scarcity of guidance, delayed graduation the most.

For the plan, a suitable space at the Kupittaa campus of Turku UAS was investigated, which could be consecrated for the authors of the thesis. The space's interior and functions were designed with the community spirit in mind to support the thesis process. The plans can serve as the basis for the interior design of the actual space as the project progresses. The presented action proposals rely heavily on the power of peer support and the possible benefits of shared thesis guidance.

Keywords:

community spirit, graduation, peer support, space planning

Sisältö

1 Johdanto	6
2 Ongelma ja sen taustaa	7
2.1 Valtion toimet ja resurssit	7
2.2 Motivaatio ja valmistuminen	8
2.3 Pandemia	8
3 Motivaatio ja perustarpeet	10
3.1 Itseohjautuvuusteoria	10
3.2 Ihmistä ohjaavat perustarpeet	10
4 Tutorointi ja muu vertaistoiminta	12
5 Tilasuunnitelma	15
5.1 Nykyiset tilat	15
5.2 Tilaehdotus	16
5.3 Yhteistila – olohuone	18
5.4 Vaihtoehtoinen asettelu	22
6 Pohdinta	26
Lähteet	28

Kuvat

Kuva 1. Lähtötilanne	16
Kuva 2. Seinä layout	17
Kuva 3. Pohjapiirustus.	18
Kuva 4. Leikkaus A-A.	19

Kuva 5. Leikkaus B-B.	20
Kuva 6. Leikkaus C-C.	20
Kuva 7. Leikkaus D-D.	21
Kuva 8. Leikkaus E-E.	22
Kuva 9. Vaihtoehtoinen pohjapiirustus.	23
Kuva 10. Vaihtoehtoinen leikkaus A-A.	24
Kuva 11. Vaihtoehtoinen leikkaus B-B.	24
Kuva 12. Vaihtoehtoinen leikkaus C-C.	25
Kuva 13. Vaihtoehtoinen leikkaus D-D.	25

1 Johdanto

Suomessa ammattikorkeakoulut ja yliopistot ovat pitkään kärsineet samasta ongelmasta: moni opiskelijoista lopettaa tai heidän valmistumisensa viivästyy. Turun ammattikorkeakoulun johto haluaakin nopeuttaa läpimenoaikoja aktiivisesti poistamalla valmistumisen estäviä hidasteita samalla opiskelijoiden eroamisia vähentäen (johtoryhmän muistio). Ongelman ratkaisu ei kuitenkaan ole yksinkertainen.

Pandemia-aika mullisti työ- ja opiskelukenttää monin tavoin. ”Kasvo-aika” vaihtui kertaheittolla ruutuaikaan, kun viruksen leviämisen pelossa eristäytyttiin työskentelemään kotoa käsin. Sanotaan, ettei paluuta vanhaan ole, ja etäily on tullut jäädäkseen. Digitalisaatio jatkaakin vahvaa kulkuaan ja virtuaaliodellisuutta hyödynnetään yhä enemmän mm. suunnittelutyössä ja opiskelussa. Luennolle tai työpalaveriin on helppo osallistua kotikoneelta ja samalla säästää matkaan kuluneen ajan ja energian. Digitalisaation mahdollisuuksista ja hyödyistä kerrotaan innokkaasti, mutta entä sen kääntöpuolet. Ääni ja kuva yhdessä ovat toki parempia kuin pelkkä teksti-chat emojineen, mutta riittääkö pikseleiden tarkkuus tulkitsemaan osallistujien ilmeitä, eleitä ja reaktioita. Entä katsekontakti, tilankäyttö tai kosketus. Sanaton kommunikaatio on tärkeää, koska se antaa arvokasta tietoa tilanteesta. Lisäksi kotoa työskentely hämärtää työ- ja vapaa-ajan rajaa, joka saattaa jaksamisen kannalta olla pitkällä aikavälillä hyvinkin haitallista.

Moni opiskelutehtävä suoritetaan projektiluontoisena pienryhmissä. Tämä valmentaa opiskelijoita työelämään, jossa tehtävät vaativat sosiaalisia taitoja ja yhteistyötä. Ihminen on laumaeläin ja ryhmässä toimiminen on aina antanut meille positiivista painetta kantaa kortemme kekoon. Muusta opiskelusta poiketen opinnäytetyö on itsenäisesti tehtävä todiste opituista taidoista. Jokainen tekee sitä omaan tahtiinsa ja usein myös yksin.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää vaihtoehtoja opinnäytetyön tekemisen helpottamiseksi, niin ohjauksen, vertaistuen ja niihin soveltuvien tilojen osalta.

2 Ongelma ja sen taustaa

Ensimmäisenä käydään läpi eri toimijoita ja niiden keskinäisiä suhteita sekä näiden vaikutusta itse opiskelijan polkuun. Valaistetaan opiskelijoiden valmistumisen nykytilannetta ja pohditaan siihen vaikuttaneita ulkopuolisia ongelmakohtia.

Toimijoiden verkossa suurinta valtaa edustaa valtio, joka resursseja kontroloimalla ohjaa suoraan niin koulujen kuin opiskelijoidenkin toimintoja. Kaikki verkoston toimijat vaikuttavat opiskelijoihin joko suoraan tai epäsuorasti eri toimijoiden välisten suhteiden kautta.

2.1 Valtion toimet ja resurssit

Opintojen keskeytykset ja viivästykset aiheuttavat suuren loven valtion kassaan niin rahoituksena kuin maksettuina sosiaalietuuksina. Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteena on turvata tulevaisuuden osaaminen ja nostaa kansakunnan koulutustasoa. Vain valmiiden tutkintojen näkyessä tilastoissa, tutkintojen painoarvoa nostettiin entisestään korkeakoulujen uuden rahoitusmallin kautta. (OKM 2019.)

Valtion rahoituksen ohella koulut hankkivat myös ulkopuolista rahoitusta, mutta se vaatii resursseja, jotka irrotetaan usein opetuksesta. Valtion lakimuutosten seurauksena Opetusalan ammattijärjestön mukaan ammattikorkeakoulujen rahoitus on tippunut vuodesta 2012 yhteensä satoja miljoonia (OAJ 2019).

Koulujen rahoitusmallin lisäksi valtio on tehnyt muutoksia myös opiskelijoiden tukiin. Opintorahaa ja tukikuukausia vähennetty 2000-luvulla useaan kertaan. Vastaavasti valtion takaamaa opintolainaa saa nyt enemmän. Näin opiskelijoiden talous on siirtynyt entistä enemmän lainapainotteiseksi. Toimeentulon varmistamiseksi opiskelijoita on kannustettu opintojen ohella myös työn tekoon tulorajoja nostamalla. (KELA 2021.)

2.2 Motivaatio ja valmistuminen

Vuonna 2019 ammattikorkeakouluista valmistui keskimäärin neljässä vuodessa noin kolmannes ja viiden vuoden jälkeen noin puolet. Amk-tutkinnon tavoiteajan ollessa yleensä 4,5 vuotta, kovinkaan moni ei valmistuessaan ole oikeutettu valtion opintolainahyvitykseen. Valmistumistilastot vaihtelevat toki suuresti opetusaloittain. On aloja, joilla osaaminen on tärkeämpää, kuin valmis tutkinto. Esimerkiksi Tekniikka ja IT aloilla työvoiman tarve on niin suuri, että työt vievät monen opiskelijan mennessään ennen kuin tutkinto on saatettu valmiiksi. Palkan ollessa jo kohtuullinen ei motivaatio välttämättä riitä enää suorittamaan tutkintoa loppuun, saati sitten ajallaan. Nopeimpana tilastoissa valmistuvat mm. poliisit, lääketiede ja hoitoala, sillä ilman ammattipätevyyttä ei työpaikkaa yksinkertaisesti saa. (YLE 2019.)

2.3 Pandemia

Korona on kurittanut niin henkilökunnan kuin opiskelijoidenkin jaksamista. Nopea siirtyminen lähiopetuksesta etätöihin on pakottanut opettajat omaksumaan uusia opetusmetodeja. Kurssiluentoja nauhoitetaan nyt entistä enemmän ja perinteisten aktiivisten tuntien tilalle on tullut videokirjasto ja harvakseltaan järjestetyt kyselytunnit. Näin kurssit on mahdollista suorittaa omaan tahtiin, vaikka iltaisin päivätöiden ohella. Pandemian pakottamien uudistusten myötä opiskelijoiden keskinäinen kanssakäyminen on vähentynyt merkittävästi.

Jo ennen koronaa vuonna 2016 tehdyssä korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksessa 66 % koki henkisen hyvinvointinsa hyväksi tai erittäin hyväksi, kun psyykkisiä vaikeuksia esiintyi jopa 30 prosentilla opiskelijoista. Opiskelijoilla, joiden opinnot pitkittyivät, henkiset ongelmat yleistyivät jo yli 50 prosenttiin. Ylikuormituksen kasvusta kertoo myös uniongelmien, masentuneisuuden ja ahdistuneisuuden kaksinkertaistuminen sitten vuoden 2000. Tutkimuksessa käytetyllä kysymyssarjalla voidaan kartoittaa myös voimavaroja ja sen mukaan yleisimmin voimavaroja tuottavia asioita olivat

ihmissuhteet ja seksuaalisuus. Enemmistö koki myös tulevaisuuden suunnittelemisen positiivisena asiana. (Kunttu ym. 2016, 31-36)

Koronan myötä moni opiskelijoista tunsi olevansa opiskeluongelmien kanssa entistä enemmän yksin. Yhteenkuuluvaisuus heikentyi huomattavasti, kun muut opiskelijat eivät tulleet tutuksi etäluentojen kautta ja opiskelutapahtumiakaan ei hetkeen järjestetty. Tämä näkyi opiskelijaterveydenhuollon tukkeutumisena varsinkin mielenterveyspalveluissa. (Kaipainen 2022.)

Mikä opintoja sitten viivästyttää?

LAB-ammattikorkeakoulusta sairaanhoitajaksi valmistuneet Kaartinen & Nevalainen (2021, 17-22) opinnäytetyön osana toteuttaman kyselytutkimuksen mukaan yleisimpiä syitä opintojen viivästyymiseen olivat opintojen ohella työssäkäynti (38 prosenttia), heikko opiskelumotivaatio (30 prosenttia) sekä haasteet opinnäytetyön kanssa (47 prosenttia). Vastaajista jopa 57 prosenttia ilmoitti opinnäytetyön hidastaneen opintoja ainakin jonkin verran. Kyselyyn vastanneista neljästätoista opiskelijasta 11 opinnot viivästyivät.

Vaikka kyselyn otanta ei ollut kovin suuri, nosti se esiin tutut haasteet selkeinä kehityskohteina. Monet opintoja viivästyttäneet tekijät näyttävät liittyvän opiskelijoiden omiin voimavaroihin ja toisaalta myös koulun resursseihin. Opinnäytetyöprosessiin saatavaan tukeen ja ohjaukseen toivottiin parannusta esimerkiksi opettajien parempana tavoitettavuutena (Kaartinen & Nevalainen 2021).

3 Motivaatio ja perustarpeet

Opintopsykologi Otto Waris (2021) toteaa opettajille suuntaamassaan tekstissä ryhmään kuulumisen tunteen ja yhteyden muihin ihmisiin olevan ihmisen perustarpeita. Ja koko lajimme menestyksen pohjaavan kykyymme toimia yhdessä.

3.1 Itseohjautuvuusteoria

Wariksen artikkelissa mainittu itseohjautuvuusteoria (Self-determination theory, SDT) käsittelee ihmisen motivaatiota, hyvinvointia ja psykologisia perustarpeita. Edward L. Deci yhdessä Richard M. Ryanin (2000) kanssa kehittämä teoria listaa kolme välttämätöntä edellytystä optimaaliselle kehitykselle ja hyvinvoinnille:

Omaehtoisuus. Vapaus päättää omista tekemisistään. Jonka seurauksena motivaatio tekemiseen syntyy ihmisestä itsestään, eikä ulkoisista pakotteista.

Kyvykkyys. Tunne että osaa, selviää haasteista ja saa asioita aikaan.

Yhteisöllisyys. Tarve kuulua johonkin. Halu välittää muista, sekä tulla itse välitetyksi.

3.2 Ihmistä ohjaavat perustarpeet

Itseohjautuvuusteorian lisäksi yhteisöllisyys tai yhteenkuuluvuus (belonging) on listattu korkealle myös Maslow´n tarvehierarkiassa. Teoriaansa varten Maslow keskittyi tutkimaan ihmisiä, joiden hän katsoi toteuttaneen inhimillisen potentiaalinsa tai jopa ylittäneen itsensä saamalla yhteyden johonkin itseään suurempaan esimerkiksi taiteen tai hengellisyyden kautta (self-transcendence). (McLeod 2018.)

Usein pyramidina kuvatussa hierarkiassa pohjimmaisina ovat **fysiologiset perustarpeet** kuten ruoka, juoma ja ilma. Nämä tarpeet ihminen pyrkii

täyttämään ensimmäisenä. Ilman näitä uusilla kengillä, kulttuurilla tai yhteisöllä ei ole merkitystä, sillä emme pysy hengissä. Seuraavana **turvallisuuden tarpeet** kuten suojautuminen erilaisilta vaaroilta sekä mahdollisuus ennakoida tulevaa. Turvattomuus kuten nälkäkin saattaa valjastaa ihmisen koko kapasiteetin ja ohjata kaikkea toimintaa hätätilanteessa. Kun fysiologiset- ja turvallisuus tarpeet on täytetty riittävän hyvin, pyrkii ihminen hakeutumaan muiden seuraan. **Yhteenkuuluvuus ja rakkaus** ovat kolmas perustarve. Näin ihminen varmistaa osaltaan ruuan ja juoman saatavuutta sekä turvallisuuden tunnetta, kun selviytyminen ei ole kiinni enää pelkästään yksilöstä itsestään. Ryhmään kuulumisen vapauttaa kapasiteettia ja mahdollistaa erilaisten kykyjen hyödyntämisen. Ilman rakkautta, ystävyyttä ja joukkoa, johon kuulua emme myöskään voi saavuttaa **arvonannon tarpeita**: itsearvostusta ja muiden kunnioitusta. Vasta kun kaikki edellä mainitut tarpeet on täytetty voimme toteuttaa itseämme ja kykyjämme täysin vapaasti. (McLeod 2018.)

4 Tutorointi ja muu vertaistoiminta

Opintojen alkuvaihe on yhteenkuuluvaisuuden osalta kaikkein tärkein. Sosiaalisen verkoston muodostus ensimmäisenä vuonna helpottaa huomattavasti koko tulevaa opiskeluprosessia ja ehkäisee opintojen keskeytymistä. (Penttinen ym. 2011, 55.)

Tutortoiminta on yksi korkeakouluissa eniten käytetty vertaistuen muoto. Tutorryhmissä aloittavia opiskelijoita autetaan tutustumaan toisiinsa erilaisten leikkien ja kilpailujen avulla. Vanhemmat opiskelijat jakavat tietoa ja kokemuksiaan samalla perehdyttäen uusia opiskelijoita koulun tapoihin ja tiloihin.

Penttinen ym. tutkivat (2011, 23) erilaisia vertaistuen muotoja ryhmänohjauksen näkökulmasta. Tuolloin tutortoiminnan tarkastelua varten kerättyyn kyselyaineistoon vastasi yhteensä 784 opiskelijaa 18 korkeakoulusta. Yhtenä kyselyn teemoista oli tutoroinnin kehittäminen. Vaikka lähes kaikki ilmoittivat kyselyssä olleensa tyytyväisiä tutorointiin, yli puolella oli esittää kehitysehdotuksia:

” Suurimmiksi kategorioiksi nousivat yhteistyön lisääminen ja parempi tiedottaminen, toiminnan lisääminen ja pidempikestoisuus sekä operatiivisen toiminnan kehittäminen ja koulutuksen kehittäminen. Yhteistyön lisääminen (118) viittaa moniin eri tahoihin: muut tutorit, muut koulutusalat, yksiköt, ainejärjestöt ja opiskelijakunnat, koulutusohjelma ja oppilaitoksen johto, mutta erityisesti opettajat ja oman laitoksen/ yksikön henkilökunta. Tähän kategoriaan laskettiin kuuluvaksi myös parempaa ja aktiivisempaa kommunikaatiota ja tiedotusta koskevat huomiot. ”

Kirjan myöhemmässä artikkelissa käydään läpi myös opinnoissaan viivästyneiden opiskelijoiden kokemuksia ohjatuista vertaisryhmistä. Artikkelia varten haastateltiin yhteensä 18 opiskelijaa, jotka osallistuivat ammattikorkeakoulun ”Valmis tutkinto työelämävalttina” (VALTTI) ja yliopiston ”Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella”-hankkeen (VATU)

pilottiohjausryhmiin. Vatu-ryhmäläisten haastatteluiden pohjalta tehtiin myös internet-kysely, johon vastasi 34 opiskelijaa. Vaikka edellä mainitut pilottiryhmät ovat hyvin erimuotoisia koostumuksen ja pedagogisten ratkaisujen suhteen, niitä yhdistää yksittäisen opiskelijan opintopolun tukeminen. Kaikki kokeiluun osallistuneet ryhmät muodostettiin vapaaehtoisista, ja niihin hakeuduttiin hyvin yksilöllisistä lähtökohdista. Opiskelijat odottivat saavansa ryhmältä mm. kannustusta, kokemusten jakamista, motivaatiota. Odotukset täyttyivät ja haastateltujen ryhmäkokemukset olivat poikkeuksetta hyvin myönteisiä. (Penttinen ym. 2011.)

Vertaistukea voi siis venyttää myös opintojen loppuvaiheeseen, sillä sen mahdollisuudet ovat aivan yhtä hyödyllisiä opinnäyteprosessia ajatellen: Kokemusten jakaminen ja emotionaalinen tuki vähentää negatiivisia ennakkoluuloja omasta suoriutumisesta ja riittämisestä. On helpompi hyväksyä itsensä ja haasteensa kun tietää, ettei ole ainoa, joka välillä turhautuu tai uupuu. Palautteen saaminen useammin ja myös samalta tasolta, eli vertaisilta auttaa oivaltamaan uusia näkökulmia ja suhteuttamaan omaa työtä. Kaikki edellä mainitut asiat auttavat asenteiden ja käyttäytymisen myönteistä muutosta.

Vertaisryhmä ei toki poista ohjauksen tarvetta opinnäytetyöstä kokonaan vaan toimii pikemminkin sen jatkeena. Ohjaajilta vaadittaisiin ryhmänmuodostus vaiheessa vähän suurempi panostus, jonka jälkeen varsinaisia ohjaustilanteita voisi olla harvemmin. Pohjimmiltaan ohjaus olisi samanlaista kuin nykyisellään, yksi ohjaaja oppilasta kohden, sillä erolla että, muut hänen ryhmäläisensä voisivat myös tulla kuuntelemaan kuhunkin ohjaustilanteeseen. Näin opiskelijat saisivat mahdollisesti useamman ohjaajan vinkkejä ja näkemyksiä sovellettua omaan työhönsä. Kun suurin huomio pidetään kulloinkin vuorossa olevassa opiskelijassa ja ohjaajassa, ei yksittäisen ohjaajan työtaakka juurikaan kasvaisi. Vaikka tällainen ohjaus ei olisikaan niin henkilökohtaista siihen olisi mahdollisuus hieman useammin.

Pohjautuen edellä mainittuihin tutkimuksiin ja teorioihin ryhmän, jossa yhdistyisivät eri koulutusalat ja erikoistumiset on mahdollista pureutua syvemmälle samaan aiheeseen ja tarkastella sitä monelta suunnalta. Osalle

opiskelijoista jo pelkän opinnäytetyön aiheen päättäminen tuottaa haasteita. Tällainen ryhmä tuottaisi mahdollisia ”sivu”-aiheita kuin itsestään, mikä puolestaan helpottaisi rajausta laajempien aiheiden kohdalla. Näin itsenäisistä opinnäytetöistä syntyisi toisiaan täydentäviä ja tukevia kokonaisuuksia.

5 Tilasuunnitelma

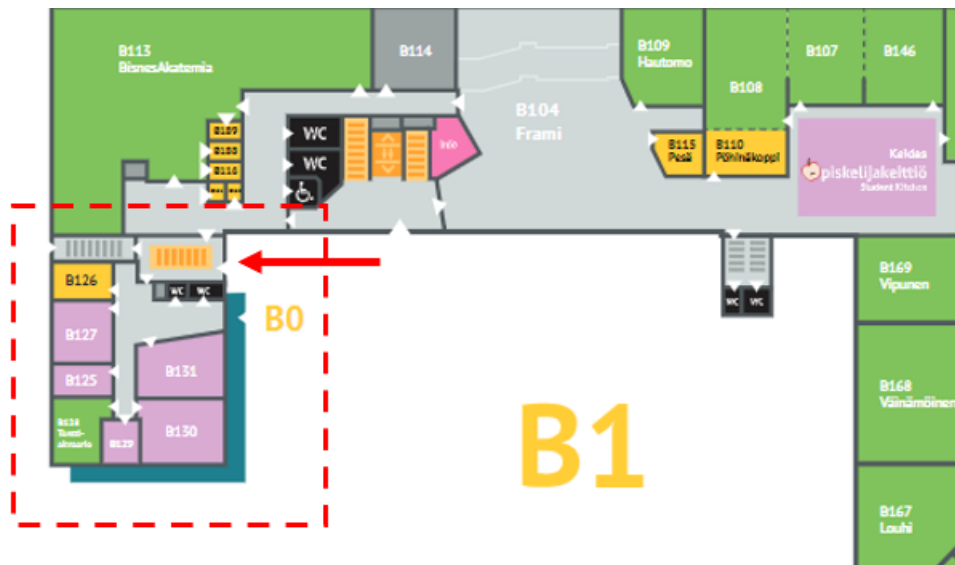
Opinnäytetyötä tekeville suunniteltu tila tulisi mielestäni olla koulutushaarasta ja erikoistumisesta riippumaton kaikille opiskelijoille avoin kokonaisuus. Kuten Penttisen ym. keräämissä vertaistuen kehitysehdotuksissakin toivottiin. Tilojen tulisi tukea itseohjautuvuusteorian mukaisia edellytyksiä: omaehtoisuutta, kyvykkyyttä ja yhteisöllisyyttä. Opinnäytetilan suunnittelua varten oli aluksi tarkoitus kartoittaa vähemmällä käytöllä olevia tiloja ja tehostaa samalla niiden käyttöä.

5.1 Nykyiset tilat

Konseptisuunnitelmaa varten kävin tutustumassa tarkemmin kupittaa kampuksen Edu-cityn 2. ja 3. kerrosten tiloihin. Kerroksissa on paljon avointa tilaa ja useita varattavissa olevia huoneita. Huoneista suurimmat ovat halutuimpia opetuskäytössä, eikä niiden varaustilanne sallinut pidempiaikaista kokeilua tämän projektin tiimoilta. Moni pienemmistä työhuoneista toimisi sinänsä hyvin sellaisenaan työskentelyyn, mutta huoneisiin johtavaa käytävää tai aulatilaa on hankala rajata. Jotta yhteisöllisyydestä ja ryhmähengestä saataisiin kaikki mahdollinen hyöty, koen kokonaisuuden tarvitsevan työhuoneiden lisäksi eräänlaisen olohuoneen. Tilan, jonka välittömässä läheisyydessä muut kokonaisuuden työhuoneet sijaitsevat.

Keskusteltuani AMK- tilavarausten kanssa aiheesta muutamaan otteeseen, kaikki tilat tuntuivat olevan varattuna. Opinnäytetyö-tilalle ei tässä vaiheessa riittänyt pidemmäksi ajaksi pyhitettävää tilaan. Kun pidemmästä varausmahdollisuudesta luovuttiin ja siirryttiin etsimään vain teoriassa sopivaa kokonaisuutta, alkoi vaihtoehtoja löytyä. Niistä lupaavin sijaitsi Edu-cityn viereisestä rakennuksesta Lemminkäisenkadun B-siivestä. Opinniityksi nimetty tila oli nykyisellään sisustettu Kiertotalous 2.0 -työryhmän tarpeisiin. Kyseiseen tilakokonaisuuteen kuuluu opinto-ohjaajan työhuone, muutama yhteiskäyttöinen työhuone opiskelijoille, joista osa työpisteistä on Tuudon kautta varattavia,

taukotila sekä Tuudon kautta varattava ryhmätyötila. Opinniityllä on myös Lemminkäisenkadun E-tenttitilat.

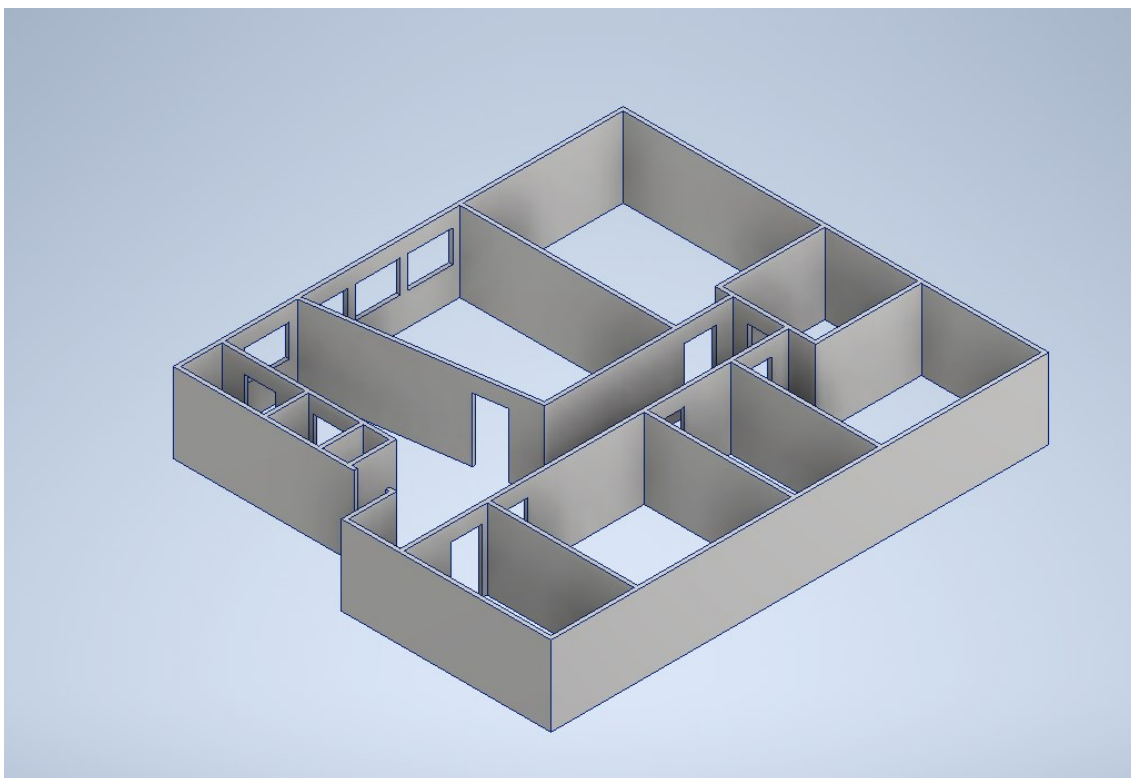
Kuva 1. Lähtötilanne

Kyseistä tilakokonaisuutta ei tarvitsisi rakenteellisesti muokata lainkaan. Ainoastaan sisustaa aula tai ryhmätyötila uuteen tarkoitukseen sopivaksi. Vaikka sen sijainti kampuksella on keskeinen, en ole opiskeluaikani sinne ennen tämän työn tekemistä päätenyt.

5.2 Tilaehdotus

Kokonaisuus koostuisi muutamasta toiminnan mukaan rajatusta tilasta, jonka keskiössä tärkeimpänä olisi olohuoneen omainen tauko- tai aulatila, jonne voi kokoontua ikään kuin alkulämmittelemään ennen varsinaista työskentelyä ja venyttelemään sen jälkeen, verbaalisesti toki, vaikka ei jumppapallosta tai kahvakuulastakaan haittaa olisi. Yhteistilan läheisyyteen sijoittuisi Opinniityn tapaan muutama työhuone, joista osa olisi varattavaksi ja osa vapaaseen käyttöön.

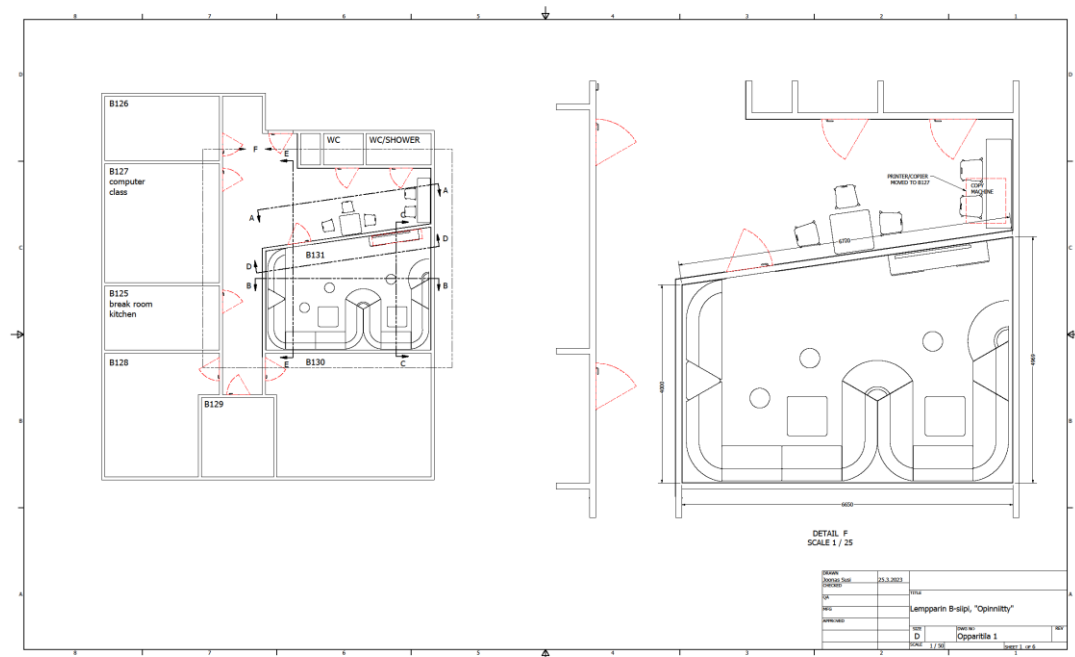
Ennen piirrustuksen aloitusta tila käytiin mittaamassa. Mittojen ja opaste-pohjakuvan avulla luotiin seinä layout johon kalusteita voi alkaa sijoittamaan.

Kuva 2. Seinä layout

Mittauskäynnillä selvisi kuinka ahtaan tuntuinen tilan aulakäytävä oli mm. alas lasketun katon vuoksi. Oli selvää, että kalusteiden ja toimintojen mahdollistamiseksi yksi luokkahuoneista oli otettava käyttöön. Omat haasteensa suunnittelulle tuotti luokkatilan vino seinä, joka hieman rajoitti sille sijoiteltavia kalusteita.

Suunnitelman layout ja kalusteet mallinnettiin Autodesk Inventor-ohjelmalla. Osa kalusteista on ladattu grabcad.com-sivustolta ja muunnettu Inventorilla toimivaan tiedostomuotoon.

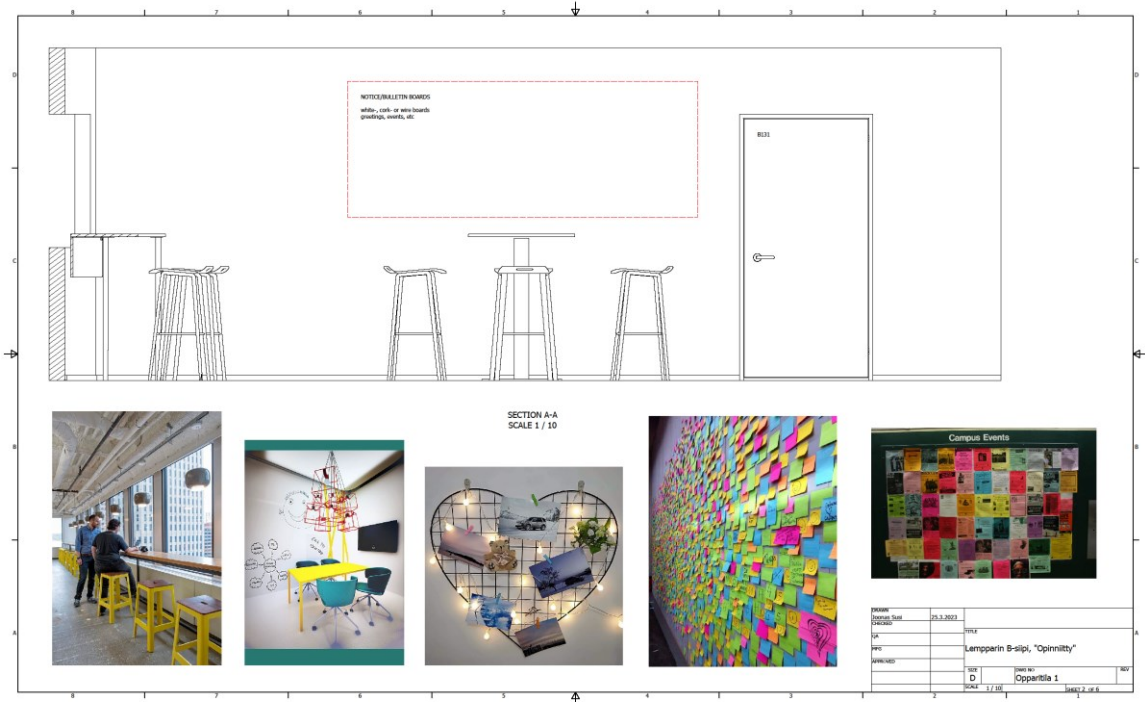
Kuva 3. Pohjapiirustus.

Kirjassaan *Design for belonging* Susie Wise (2022, 87-92) listaa suunnittelun vipuvarsia, joilla yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta voidaan kasvattaa. Tilasuunnittelun osalta Wisen vinkit käsittelevät lyhyesti mm. tilanjakoa, valaistusta ja kalustusta. Näitä kaikkia voidaan soveltaa myös tässä konseptisuunnitelmassa. Tilakokonaisuuteen ajateltu useampi huone antaa käyttöön joustavuutta. Tilojen jako eri toiminnoille ja erilaisten työskentelytapojen mahdollistaminen onkin tärkeää, oli käyttäjä sitten ulospäinsuuntautunut tai omissa oloissasi viihtyvä. Kaikille tulisi löytyä mieleinen paikka. Opinniityn kaltaisessa kokonaisuudessa jo olemassa olevat työtilat eivät kaipaa suurempia muutoksia valaistuksen ja kalustuksen osalta. Sen sijaan olohuoneen/ryhmyötilan kohdalla pienet lisä mausteet saattaisivat olla paikoillaan.

5.3 Yhteistila – olohuone

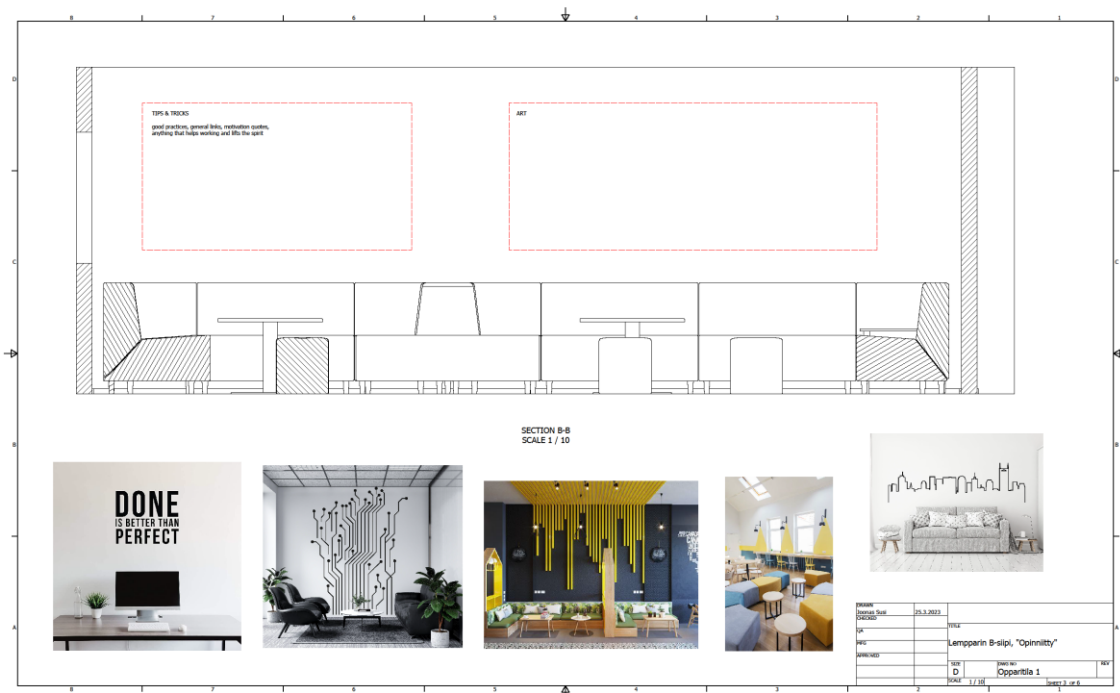
Jo tilan sisääntulon tulisi olla jotenkin erikoinen, temppeli portti, saluunan heiluriovet. Näkyvä positiivinen varoitus tai kielto, kuten "Saattaa sisältää voimavaroja, kulku omalla vastuulla". Jotain mikä herättää mielenkiinnon, jotain

millä tila ja sen tunnelma erottuu selkeästi. Tilan tulisi olla helposti lähestyttävä, kodikas ja rento. Kuitenkin sen verran suljettu tai hyvällä akustiikalla, ettei äänekkäämpi kanssakäynti häiritse viereisiä tiloja.

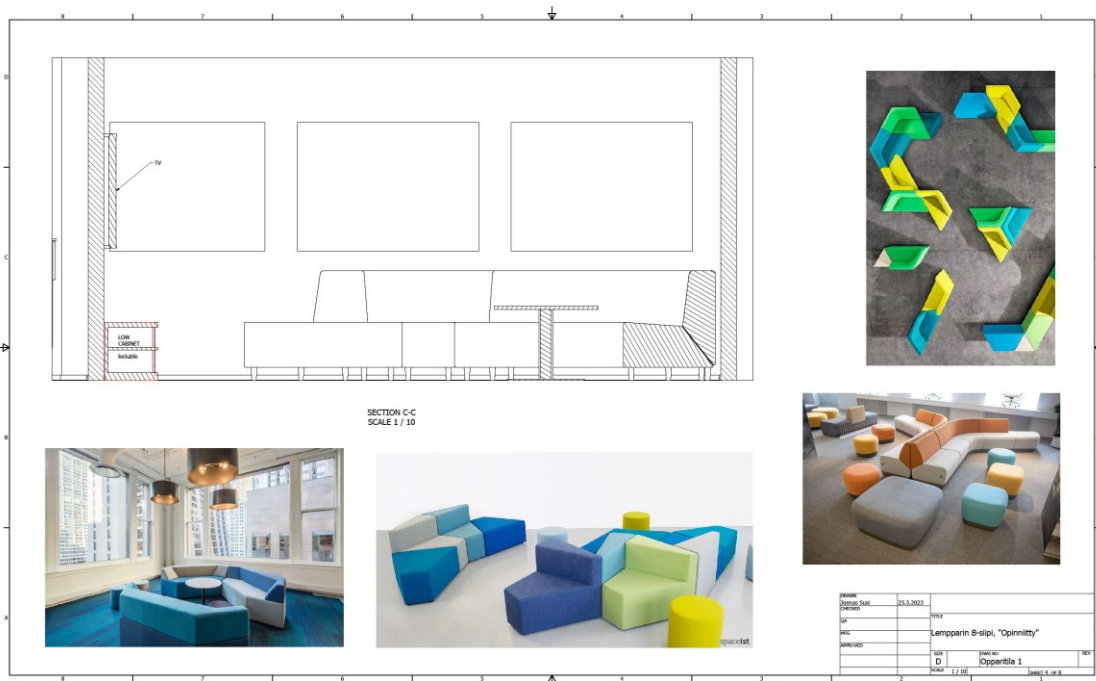

Kuva 4. Leikkaus A-A.

Tuolirivien ja työpisteiden tilalla tulisi olla oleskeluun sopivampia pehmeämpää sisustusta kuten: sohvia, lepotuoleja, matalia pöytiä, viherkasveja, jne. Kalusteet voisivat olla irrallisia, väreiltään ja muodoiltaan erilaisia, näin käyttäjien olisi mahdollista koota niiden seasta oma lempipaikkansa. Kalustuksen ollessa jo värikästä seinien väriksi sopisi jokin neutraali valkoinen sävy. Vaalea sävy heijastaa paremmin muita värejä ja mahdollistaisi tarvittaessa tunnelman muuttamisen valaistuksen avulla. Kirkasta ja kylmempää keskittymistä vaativiin hetkiin ja hämäämpää lämmintä intiimimpiin.

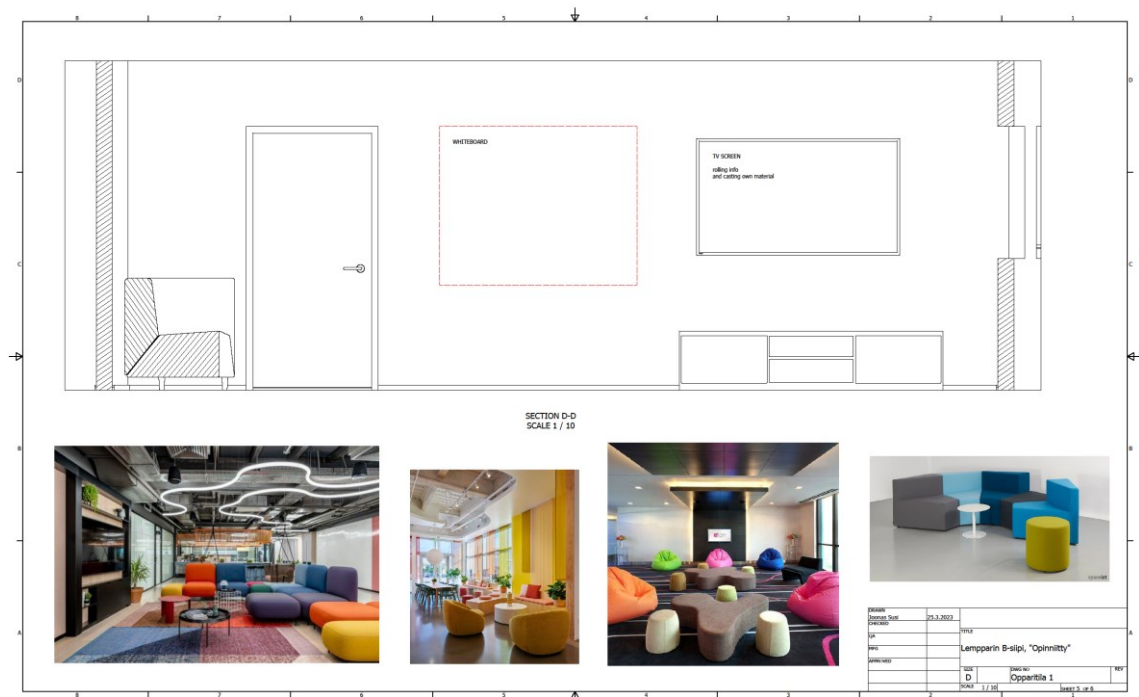
Kuva 5. Leikkaus B-B.

Kuva 6. Leikkaus C-C.

Jotta opiskelijoiden keskinäinen kanssakäynti lisääntyisi, olohuoneen tarkoituksena olisi houkutella ihmisiä tilaan muutenkin kuin vain työskentelemään. Yhteistila toimisi samalla myös taukotilana, jossa voisi työn ohessa nauttia esim. omia eväitä jääkaapista tai keittää kahvit, samalla keskustella ja jakaa kokemuksia.

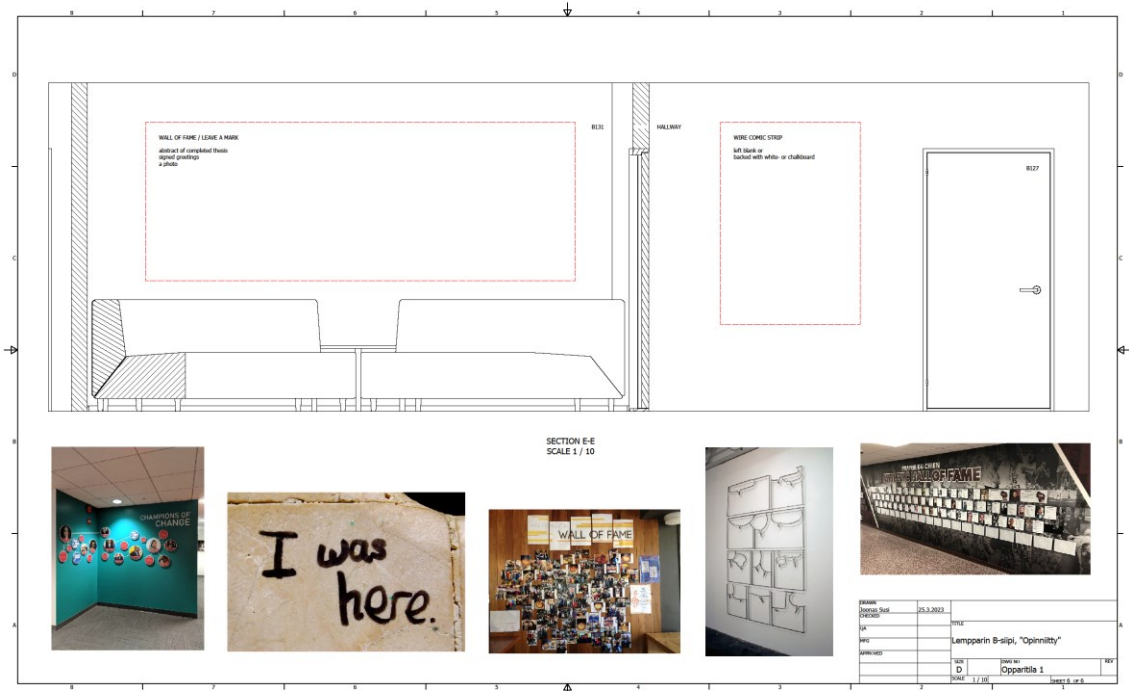
Valmiin sisustussuunnitelman sijasta olohuone voisi olla enemmän tyhjäkko kangas tai raamit, jonka sen aikaiset käyttäjät itse täyttäisivät näköisekseen. Kalustuksen ja valaistuksen muunneltavuuden lisäksi tilaan tulisi voida jollain tavalla jättää jälkensä esim. kuvan tai terveisten muodossa. Näin tilan saisi tuntumaan enemmän omalta. Jo pelkkä liitu- tai tussitaulu antaa mahdollisuuden tähän, mutta seinilläkin voisi olla tilaa pidempiaikaiselle taiteelle.

Kuva 7. Leikkaus D-D.

Seinien sijasta kuvitukset ja terveiset voisi loihia vaneri tai MDF-levyihin, jotka täytyessään siirtyisivät sivuun tai korkeammalle kohti kattoa jäädytettyjen pelipaitojen tapaan. Erilaisia teematauluja voisivat olla: Wall of fame tyylinen

seinä valmistuneista oppareista tai niiden tekijöistä kannustamaan uusia tekijöitä. Best practises seinällä voisi olla hyväksi todettuja tapoja, linkkejä, lainauksia ja yleisiä ohjeita työn sujuvoittamiseen. Näistä tauluista voisi muodostua mielenkiintoinen perinne ja historiikki tilaan.

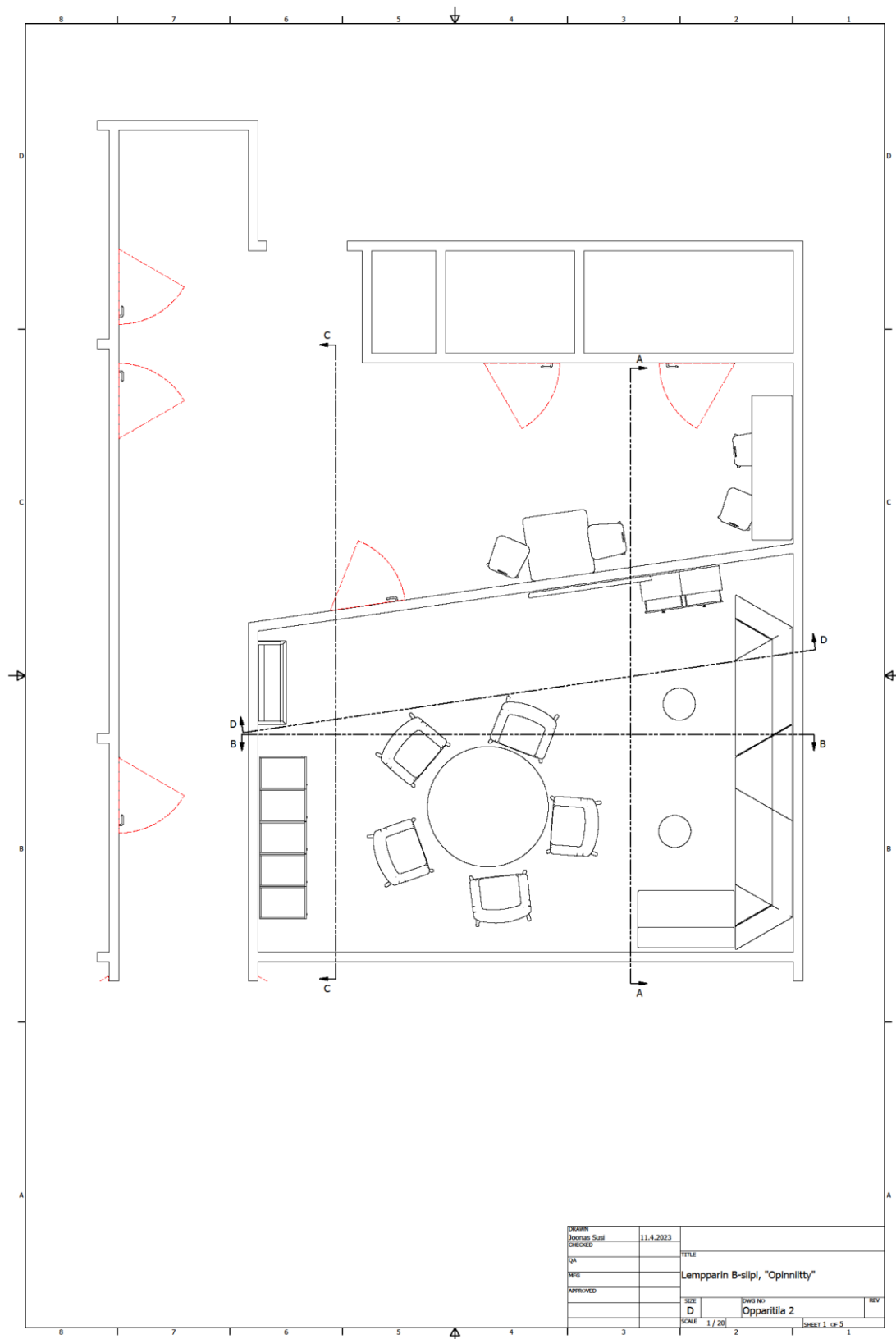

Kuva 8. Leikkaus E-E.

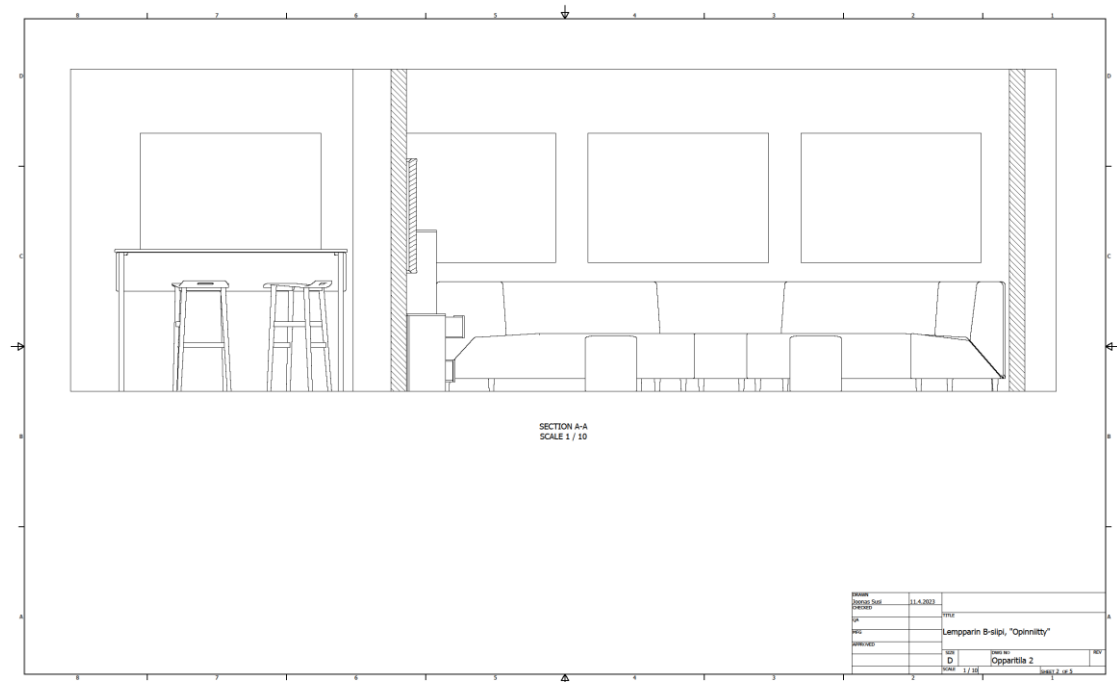
5.4 Vaihtoehtoinen asettelu

Tässä konseptissa kalustuksen painotusta on muutettu karsimalla pehmeiden istumapaikkojen määrää. Sohvat ovat edelleen moduuli-mallisia ns. päädyttömiä ja vapaasti yhdisteltäviä. Tilaan on tuotu lisäksi pyöreä pöytäryhmä sekä monipuolisemmin säilytystilaa vaatteille ja tavaroille. Lokerikko voisi toimia numerokoodilla jolloin lokeron jakaminen parin tai ryhmän kanssa onnistuisi. Käyttämättömien lokeroiden tyhjennys ja "avainten" hallinta olisi myös helpompaa.

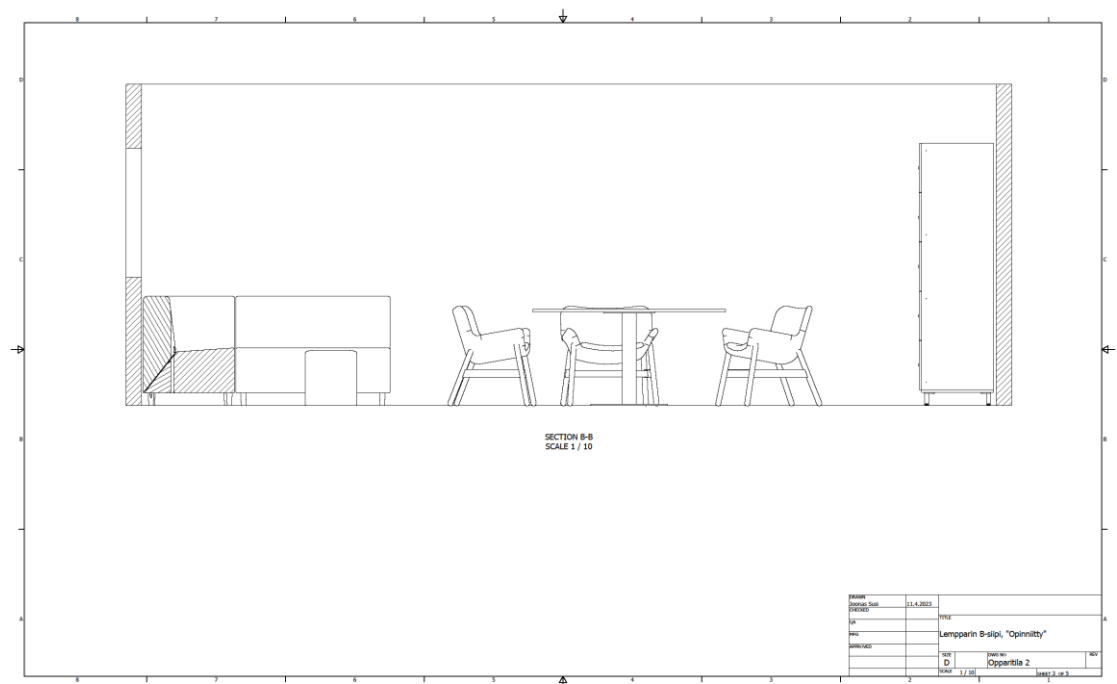
Ensimmäisen tilaehdotuksen referenssikuvat ja seinille sijoitettavat taulut pätevät tässäkin konseptissa.

Kuva 9. Vaihtoehtoinen pohjapiirustus.

Kuva 10. Vaihtoehtoinen leikkaus A-A.

Kuva 11. Vaihtoehtoinen leikkaus B-B.

6 Pohdinta

Tämän työn tarkoituksena oli selvittää keinoja ammattikorkeakouluopiskelijoiden valmistumisen nopeuttamiseksi. Lähtökohtana oli löytää tila ja toimintatapoja, joiden avulla valmistumisen esteet vähenisivät tai poistuisivat kokonaan. Lisäksi ajatuksena oli lisätä yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta opintojen viimeiseen vaiheeseen.

Kirjallisuuskatsausta varten kerättiin jo olemassa olevaa tietoa aiheesta. Keskeisiksi teemoiksi valmistumisen esteenä nousivat opiskelijoiden kokemukset tuutoroinnista, pandemian vaikutuksista, työn ja koulun yhdistämisestä sekä opinnäytetyön haasteista. Tuutorointi koettiin opintoja tukevana asiana koulun alkuvaiheessa. Sen toivottiin kestävän pidempään ja ulottuvan yli koulutushaarojen. Pandemiasta aiheutunut etätyöskentely lisäsi yksinäisyyttä ja opintojen kuormittavuutta. Kuormitusta olivat nostaneet myös tukien vähennykset ja opintolainan suurempi painotus. Taloudellinen paine ajoi täten opiskelijat töihin opintojen ohella. Nämä asiat taustavaikuttajana yhdessä opinnäytetyön aloituksen vaikeuden ja ohjauksen niukkuuden kanssa viivästyttivät valmistumista eniten. Moni koki pelkän opinnäytetyön aiheen löytymisen haastavana.

Suunnitelmaa varten selvitettiin vapaata tilaa Turun AMK:n Kupittaaan kampukselta, jonka voisi järjestää opinnäytetyön tekijöitä varten. Tilaan suunniteltiin sisustus ja toiminnot yhteisöllisyys edellä tukemaan valmistumisprosessia. Toteutunut tilasuunnitelma voisi toimia sisustuksen pohjana varsinaiselle tilalle projektin edetessä. Toimintaehdotukset nojaavat vahvasti vertaistuen voimaan. Esimerkiksi samantapaisten aiheiden piirissä työskentelevät voisivat jakaa ajatuksia ja tukea toistensa opinnäytetyöprosessia. Opettajan johtaman ohjaustilanteenkin voisi yhdistää opiskelijoiden kesken, jolloin opettajien työmäärä säilyisi ennallaan, mutta ohjaukseen saataisiin uusia näkökulmia laadun parantamiseksi.

Seuraavana vaiheena olisi kartoittaa tarkemmin mahdollisia käyttäjiä, heidän mieltymyksiään ja odotuksiaan. Aiheesta voisi ensin julkaista artikkelin koulun sivuilla, jotta saataisiin aihe tutuksi ja pientä keskustelua aikaiseksi. Tämän jälkeen voisi järjestää pienen popup-tilaisuuden koulun ruokalassa tai aulassa,

jonka yhteydessä toteutettaisiin lyhyt kyselytutkimus. Kysely olisi hyvä toteuttaa myös julkisesti niin, että vastaaminen olisi mahdollista kaikille opiskelijoille.

Halukkaiden osallistujien määrä vaikuttaa toki siihen, millaisia kokeilun seuraavat askeleet ja tarvittava panostus tulevat olemaan, niin tilojen kuin itse toiminnankin suhteen. Kaikki ehdotukset ovat kuitenkin toteutettavissa pienellä alkupanostuksella resurssitehokkaasti ja tarvittaessa skaalautuvat suuremmalle joukolle ja tilalle.

Lähteet

Edward, D. & Richard, R. 2000. The “What” and “Why” of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. Viitattu 3.1.2023.

https://selfdeterminationtheory.org/SDT/documents/2000_DeciRyan_PIWhatWhy.pdf.

Härkönen, A. 2019. Kolmannes ei valmistu korkeakoulusta 10 vuodessa, ja se on opinahjoille ongelma – ”En muista, että kukaan olisi kysellyt tutkinnon perään”. YLE. Viitattu 5.12.2022. <https://yle.fi/a/3-11050423>.

Kaartinen, T. & Nevalainen, L. 2021. Sote-alan ammattikorkeakouluopiskelijoiden opintojen eteneminen – Syitä opintojen viivästymisen taustalla ja keinoja sujuvamman opintopolun mahdollistamiseksi. Opinnäytetyö (AMK). Sosiaali- ja terveysala. Lappeenranta: LAB-ammattikorkeakoulu. Viitattu 12.12.2022.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/494407/Oppari%20valmis2%20%281%29.pdf?sequence=2&isAllowed=y>.

Kaipainen, M. 2022. Kun opiskelijoiden mielenterveys romahti, moni sai keskusteluapua vain sähköpostitse – kolme nuorta kertoo videolla, mitä heille kuuluu nyt. YLE. Viitattu 11.12.2022. <https://yle.fi/a/3-12403741>.

KELA 2021. Oppintotuen historia, nykypäivä ja tulevaisuus. Viitattu 4.12.2022. <https://www.kela.fi/documents/20124/410309/optuhistoriap.pdf/0770141b-9fab-4888-6c2f-51a2f75da8f4>.

Kunttu, K.; Pesonen, T. & Saari, J. 2016. Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2016. 31-36. Viitattu 5.12.2022.

https://www.yths.fi/app/uploads/2020/01/KOTT_2016-1.pdf.

OAJ 2019. Uudistunut AMK:n lainsäädäntö ja niiden vaikutukset. Viitattu 4.12.2022. https://ao.oaj.fi/uploads/2019/04/cb028504-mikkeli_repo_pasi.pdf.

OKM 2019. Korkeakouluille uusi rahoitusmalli. Viitattu 4.12.2022. <https://okm.fi/-/korkeakouluille-uusi-rahoitusmalli>.

McLeod, S. 2018. Maslow's Hierarchy of Needs. Viitattu 9.1.2023.

<https://canadacollege.edu/dreamers/docs/Maslows-Hierarchy-of-Needs.pdf>.

Penttinen, L.; Plihtari, E.; Skaniakos, T. & Valkonen, L. 2011. Vertaisuus voimavarana ohjauksessa. 23,113,55. Viitattu 17.12.2022.

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/47643/978-951-39-4497-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Waris, O. 2021. Motivaatio ja opiskeluorientaatio. Viitattu 3.1.2023.

<https://tuas365.sharepoint.com/sites/Opiskelun-tueksi/SitePages/Motivaatio-ja-opiskeluorientaatio.aspx>.

Wise, S. 2022. Design for belonging. 87-92.

